

Những năm **MÃO** lịch sử

HUY HOÀNG

Dối với người Việt Nam, những năm Mão cũng là những mốc son rực rỡ, ghi dấu nhiều sự kiện trọng đại trong lịch sử dân tộc.

* Năm **Quý Mão 43**, mùa Xuân, hai bà Trưng chỉ huy binh sĩ kháng cự quyết liệt sự đàn áp của Mã Viện và anh dũng hy sinh.

* Năm **Đinh Mão 187**, nhà Đông Hán cử Lý Tiến làm Thứ sử Giao Chỉ (vùng Bắc Bộ ngày nay), chính thức phải dùng người Việt cai quản đất Việt.

* Năm **Đinh Mão 547**, tháng 2, Triệu Quang Phục đem hàng vạn quân vào đóng trong đầm Dạ Trạch (Hưng Yên), tận dụng địa thế hiểm trở và thực hiện nghệ thuật đánh du kích để kháng chiến chống giặc Lương thành công.

* Năm **Đinh Mão 907**, tháng 8, Khúc Hạo kế nghiệp cha, củng cố nền độc lập non trẻ, lấy “khoan, giản, an, lạc” (khoan dung, giản dị, yên ổn, vui vẻ) làm phương châm trị nước và tiến hành những cải cách táo bạo về hành chính, kinh tế, xã hội, pháp luật.

* Năm **Tân Mão 931**, tháng 3, nghĩa quân Dương Đình Nghệ từ Thanh Hóa tiến ra Bắc, chiếm thành Đại La (Hà Nội) và đánh bại lực lượng cứu viện của nhà Nam Hán, giải phóng đất nước.

* Năm **Đinh Mão 967**, Đinh Bộ Lĩnh dẹp tan loạn 12 sứ quân cát cứ; xưng là Vạn Thắng vương và thống nhất được quốc gia.

* Năm **Quý Mão 1063**, đầu Xuân, đích thân vua Lý Thánh Tông ra cày ruộng (cày tịch

điền) ở cửa Bồ Hải (Thái Bình) để làm gương cho dân chúng. Tháng 5, ban lệnh khoan hồng tội phạm và giảm tính hà khắc của luật lệ.

* Năm **Át Mão 1075**, tháng 3, mở khoa thi tiến sĩ đầu tiên trong lịch sử Việt Nam. Tháng 12, dưới sự lãnh đạo của Lý Thường Kiệt, quân đội ta chủ động tấn công trước với quy mô lớn vào đất Trung Quốc, xóa sổ lực lượng và bẻ gãy ý chí xâm lược của giặc.

* Năm **Tân Mão 1171**, giữa Xuân, vua Lý Anh Tông tổ chức cuộc tuần du đường biển để xem xét thực trạng dân chúng và khảo sát hình thế núi sông.

* Năm **Kỷ Mão 1399**, đập tan cuộc binh biến của Thượng tướng Trần Khát Chân, tháng 7, Hồ Quý Ly tự phong làm Quốc tổ Chương Hoàng, thu tóm quyền lực tối cao và chuẩn bị đoạt ngôi nhà Trần.

* Năm **Tân Mão 1471**, cải cách hành chính sâu rộng ở cả trung ương lẫn địa phương: chia đặt lại đơn vị lãnh thổ, cải tổ hệ thống quan chức và thay đổi cơ cấu thuế khóa.

* Năm **Quý Mão 1483**, tháng 12, ban hành Bộ luật Hồng Đức (bộ luật lớn nhất và tiên bộ nhất của chế độ phong kiến nước ta).

* Năm **Át Mão 1615**, chữ Quốc ngữ Việt Nam - do các giáo sĩ Bồ Đào Nha khởi xướng - chính thức hình thành.

* Năm **Đinh Mão 1627**, tháng 3, quân Trịnh đánh Lũy Thầy (Quảng Trị), mở màn cuộc nội chiến tàn khốc nhất trong lịch sử Việt Nam: Chiến tranh Trịnh - Nguyễn (1627-1672).

* Năm **Quý Mão 1663**, ban các lệnh cấm mọi người đánh bạc; phải tuân thủ nghiêm chỉnh luật pháp và thực thi việc thưởng phạt công minh, kịp thời.

* Năm **Tân Mão 1771**, tháng 11, ba anh em Tây Sơn (Nguyễn Nhạc - Nguyễn Huệ - Nguyễn Lữ) nổi dậy khởi nghĩa với mục tiêu lật đổ cả chúa Nguyễn lẫn triều đình Lê - Trịnh, được hưởng ứng rộng rãi và lớn mạnh nhanh chóng, họ giành thắng lợi hoàn toàn sau 16 năm.

* Năm **Tân Mão 1831**, lần đầu tiên lãnh thổ miền Bắc được chia thành 18 tỉnh trực thuộc trung ương, kèm theo đó là sự thay đổi cơ bản về quy chế hành chính.

* Năm **Kỷ Mão 1939**, tháng 9, phong trào dân chủ giai đoạn 1936-1939 kết thúc sau khi đạt nhiều thắng lợi quan trọng. Tháng 11, Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương Đảng chủ trương thành lập Mặt trận Dân tộc Thống nhất phản đế Đông Dương nhằm đoàn kết rộng rãi mọi thành phần tiến bộ, chĩa mũi nhọn đấu tranh vào kẻ thù số một là chủ nghĩa đế quốc phát xít, sớm giành độc lập cho các dân tộc Đông Dương.

* Năm **Tân Mão 1951**, ngày 7 tháng 3, hợp nhất Mặt trận Việt Minh với Hội Liên Việt thành Mặt trận Liên Việt - tiền thân của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam. Ngày 11 tháng 3, báo *Nhân dân* (cơ quan ngôn luận của Đảng) ra số đầu tiên. Ngày 6 tháng 5, thành lập Ngân hàng Quốc gia Việt Nam. Cũng năm này, bằng 4 đại chiến dịch (Trung du, Đường số 18, Quang Trung, Hòa Bình), quân ta áp đảo giặc Pháp, giữ vững và phát triển thế chủ động chiến lược.

* Năm **Quý Mão 1963**, ngày 2 tháng 1, với quân số ít hơn địch 10 lần, các chiến sĩ Ấp Bắc (Tiền Giang) đã chiến đấu vô cùng dũng cảm, đánh bại cuộc càn quét của trên 2.000 lính ngụy

có cổ vấn Mỹ và vũ khí hiện đại yểm trợ, gây tiếng vang lớn, mở màn cao trào diệt địch khắp miền Nam. Giữa năm này, hàng loạt cuộc biểu tình làm rung chuyển Sài Gòn, dẫn đến vụ binh biến lật đổ chính quyền Diệm - Nhu vào đầu tháng 11.

* Năm **Át Mão 1975**, ngày 30 tháng 4, cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân 1975 toàn thắng, giải phóng Sài Gòn và miền Nam, thống nhất đất nước. Cũng năm này, Việt Nam thiết lập quan hệ ngoại giao với hàng loạt quốc gia trên thế giới và được công nhận là thành viên của Khối Các nước không liên kết.

* Năm **Đinh Mão 1987**, cả nước bắt đầu thực hiện đổi mới và phát triển toàn diện theo tinh thần Nghị quyết Đại hội Đảng lần thứ VI (tháng 12 năm 1986). Ngày 20 tháng 10, UNESCO quyết định công nhận Chủ tịch Hồ Chí Minh là Danh nhân Văn hóa thế giới và việc chuẩn bị kỷ niệm 100 năm ngày sinh của Người.

* Năm **Kỷ Mão 1999**, ngày 1 tháng 4, tiến hành Tổng điều tra dân số trên cả nước (dân số Việt Nam lúc ấy là 76.324.753 người). Tháng 12, Phố cổ Hội An và Khu Thánh địa Mỹ Sơn (Quảng Nam) được UNESCO chính thức công nhận là Di tích Văn hóa thế giới. Ngày 17 tháng 12, nối liền nhịp cầu treo dây văng Mỹ Thuận - chiếc cầu làm theo công nghệ mới đầu tiên ở Việt Nam - nối tỉnh Tiền Giang với Vĩnh Long.

* Năm **Tân Mão 2011** này, cả nước bước vào xuân mới với những thành tựu to lớn, ổn định chính trị và chuyển biến mạnh mẽ, tích cực về kinh tế, văn hóa, xã hội, khoa học, công nghệ. Cũng năm nay, chúng ta vui mừng tiến hành nhiều lễ kỷ niệm trọng đại: 25 năm khởi xướng công cuộc đổi mới (1986-2011), 35 năm đặt quốc hiệu là *Cộng hòa Xã hội chủ nghĩa Việt Nam* (1976-2011)...

H.H